

سُورَةٌ طه ۲۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام یگانه خدای جهان که بخشایش و مهر او بیکران
طه

﴿١﴾

بود رمز قرآن بر طا و ها چنین رمز بماناد تا انتها
ما انزلنا عليك القرآن لتشققى

﴿٢﴾

نکردیم قرآن از این رو نزول که اندر مشقت بیفتی، رسول!
إِلَّا تَذَكِّرَهُ لِمَنْ يَخْشَى

﴿٣﴾

غرض از نزولش همی در بندگان تذکر و ترس بوده بر بندگان
تنزيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَىٰ

﴿٤﴾

فرستادهی آن کس است این کتاب
همه سورهها و هم آیاتِ ناب
زمین و بلند آسمان آفرید
الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى

خداوند رحمان و پروردگار بر اورنگِ عرش، صاحبِ اختیار
لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ التَّرَىٰ

هر آن چیز اندر میان، همچنین و او مالک است بر سماء و زمین
بود مالکش خالق بی‌نشان و هر چه که باشد در اعماقشان
وَإِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَىٰ

یکی هست بهر خدای جهان بلند یا خفی گر برانی بیان
ز سر ضمیر آگه است و حليم بود او به اسرارِ پنهان علیم
أَللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ طَلَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

نباشد الهی به جز ذاتِ هو وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ
که اسماء نیک است مختصّ او

بخواهی بدانی تو آن داستان؟ ز موسیٰ که می‌بوده از راستان
إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ أَمْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلَىٰ آتِيَكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجِدُ عَلَى النَّارِ
هُدًّا

بیانی نمود موسی بر اهل خویش
تأمل نمایید شما این مکان
بیارم برای شما شعله‌ای
و یا آنکه روشن نمایم طریق
که بینم عظیم آتشی را به پیش
روم من سوی آتش بی‌امان
که آرام بگیرید یک لحظه‌ای
هدایت بیابم به طور دقیق

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَّا مُوسَىٰ

﴿١١﴾

رسید تا به آتش پس از جستجو
ندایی بلند گفت، موسی! به او
إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلُعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوَّا

﴿١٢﴾

منم رب تو، کردگار جهان
برون آر ز پا کفش در این مکان
که اینک تویی در حضور خدا
به وادی قدسی و اندر طوی
وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ

﴿١٣﴾

تو را برگزیدم به حکم رسول سخن‌های وحی مرا کن قبول
إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

﴿١٤﴾

به تحقیق، الله منم در جهان
نباشد خدایی دگر در میان
عبادت نما تو، به ذکر و نیاز به پیشگاه ما نیز برخوان نماز
إِنَّ السَّاعَةَ أَتَيَةً أَكَادُ أَخْفِيهَا لِتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ

﴿١٥﴾

به تحقیق آن ساعتِ یومِ دین فرا می‌رسد وقت خود بالیقین
نماییم پنهان ولی وقتِ آن به نزدِ همه مردمانِ جهان
در آن روز مردم زِ افعالِ پیش ببینند پاداش اعمالِ خویش
فَلَا يَصُدِّنَكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبِعْ هَوَاهُ فَتَرْدَى

(۱۶)

مَدِه پس اجازه بر آن جاهلان چو پیرو زِ نفسند اندر جهان
نمایند غافل تو را زین سبب که نابود گردی زِ سوزِ تَعَب
وَمَا تُلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى

(۱۷)

چه داری تو موسی! در دست بیار بر زبانت، تو بی‌کم و کاست
راست؟

قالَ هِيَ عَصَى أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهْشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ

(۱۸)

بگفتا، عصای من است ای الله! که تکیه بر آن می‌زنم گاه‌گاه
برانم به آن گوسفندان همی و برگ از درختان بریزم گمی
کنم کارهای دگر با عصا فواید بود بیشتر زین بسا
قالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَى

(۱۹)

خطابی بشد، موسی! بی‌چند و چون عصا را بینداز زمین تو کنون
فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى

عصا را چو انداخت ماری بیافت بشد اژدهایی که هر سو شتافت

قالَ خُذْهَا وَلَا تَخْفِ سَنْعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ

بفرمود، ترسان مباش ای خبیر!
عصا را دوباره به دست بگیر
که ما مینماییم آن را درست
شود اژدها چون عصای نخست

وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءِ آيَةً أُخْرَىٰ

خطابی دگر نازل آمد بر او
ببر دست خود در گریبان فرو
شود پاک و رخشندۀ، گردد سفید
دگرباره یک معجزه سر رسید

لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ

نشانت دهیم باز ز فضل عظیم
بسی معجزاتی که باشند عظیم

إِذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

برو سوی فرعون از این مکان
عظیم است طغيان او این زمان

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي

بگفت موسیٰ آنگه به ربِ مجید نما قلبِ من را قوى، اى حميد!

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي

﴿٢٦﴾

در اين امر، نما کار من را روان که پیروز گردم بر آن دشمنان

وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي

﴿٢٧﴾

گره نيز تو بگشای از اين زبان که آرم روان و سليس من بيان

يَفْقَهُوا قَوْلِي

﴿٢٨﴾

بفهمند مردم سخن‌های من پذيرا شوند جمله پند و سخن

وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي

﴿٢٩﴾

مقرر بفرما يك از بستگان بگردد وزير من و پشتبان

هَارُونَ أخِي

﴿٣٠﴾

چه نيكوست، هارون بگردد وزير برادر بود بر من و حرف‌پذير

أَشْدُدْ بِهِ أَزْرِي

﴿٣١﴾

تو محکم نما پشت من کردگار که با همّتش می‌شوم استوار

وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي

﴿٣٢﴾

شريکش بدار اندر اين امر خير شود ياور من به حرب و به سير

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا

﴿٣٣﴾

كه تا دائمًا نزدت اى کردگار! ستايش کنيم ما تو را بي‌شمار
ونَذْكُرَكَ كَثِيرًا

﴿٣٤﴾

و ياد تو باшим به حدّي كثير هميشه، همه جاي اندر ضمير
إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا

﴿٣٥﴾

مُسْلِم تو بینایي و تو بصير بر احوال ما نيز باشي خير
قالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَى

﴿٣٦﴾

بفرمود که موسى! بشد مُستجاب هر آنچه بكردي طلب بر جواب
وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى

﴿٣٧﴾

بدان که دگر بار ز لطف عیم نهادیم منت تو را بس عظیم

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مَا يُوحَى

﴿٣٨﴾

در آن دم که بر مادرت از گرم نمودیم الهام ز وحی، لاجرم

آن افذهیه فی التّابوت فَأَفْذَفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلَيْلُقِهِ الْيَمِّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذُهُ عَدُوُّ لَهُ وَ
الْقِيَّتُ عَلَيْكَ مَحْبَةً مِنِي وَلَتَصْنَعَ عَلَى عَيْنِي

﴿٣٩﴾

و صندوقچه را هم به دریا سپار
و هیچکس چنین ماجرایی ندید
گرفتش ز آب تا که شد رو به رو
که دوست بدارند، بگویند نکوست
به زیر نظرهای ما با امید

که نوزاد خود را به صندوق گذار
ز امواج آب، طفل به ساحل رسید
هم آن کس که بود دشمن من و او
فکندم به دلهای دشمن و دوست
بیابی تو تعلیم و گردی رشید

إِذْ تَمْشِي أَخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدْلُكُمْ عَلَى مَنْ يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ إِلَيْكَ مَكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا
وَلَا تَحْزَنْ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَقَتَنَاكَ فُتُونًا فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدِينَ
ثُمَّ جِئْتَ عَلَى قَدَرٍ يَا مُوسَى

﴿٤٠﴾

بدید او تو را نزد فرعونیان
دهد بچه را شیر او همچنین؟
که بر زانوی مام گذاری سرت
چنین مرحمت بوده از ذات هو
رها کردیم از تو غم و درد را
به مَدِینَ همی ساکن و غُصَّه گون

بکرد جستجو خواهرت بی امان
بگفتا بخواهید کنیزی متین؟
نمودیم قرین ما تو و مادرت
شدی روشنی بخش چشمان او
به وقت نزاع گشتی یک مرد را
دگرباره کردیم تو را آزمون

کنون بر تو دادیم ما رهبری از این بعد، موسی! تو پیغمبری
وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي

﴿٤١﴾

تو را ما چنین ساختیم بهر خویش چو داری تو راه عظیمی به پیش
إِذْهَبْ أَنْتَ وَأَخْوَكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي

﴿٤٢﴾

تو و آن برادر راهی شوید ز آیات ما هست شما را نوید
ولیکن ز یادم نگردید سست به ایمان قاطع روید ره درست
إِذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى

﴿٤٣﴾

روید هر دو بر سوی فرعون کنون که طغيان خود را نموده فزون
فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيْنًا لَّعْلَهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى

﴿٤٤﴾

سخن با او گویید آرام نخست بشاید که خود را نماید درست
پذیرا شود خشیت کردگار ببنده همی پندتان را به کار
قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَحَافُ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا أُوْ أَنْ يَطْغَى

﴿٤٥﴾

بگفتند هر دو به ایزد چنین بترسیم عقوبت نماید ز کین
قالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعْكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى

بفرمود ایزد، مترسید یقین شما را منم یاور اندر زمین
ببینم و هم بشنوم هر امور نمایید ترس از بشر را به دور

فَأْتِيَاهُ قَوْلًا إِنَا رَسُولًا رَّبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّنْ
رَّبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ

که ماییم از جانبِ ریتان
بشايد نمایی تو از ما قبول
که ماییم بر ایشان فقط رهنما
ببین این همه آیت پرشکوه
زِ ما هست این حجت و مهلت
که پیرو زِ آیاتِ پاکِ خداست

برفتند هر دو نمودند بیان
فرستاده هستیم به حکم رسول
بنی اسرائیل را رها کن به ما
رها کن تو ظلم و ستم زین گروه
بود معجزات از سوی خالقت
سلام خداوند بر آن کس رواست

إِنَا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى١

به ما وَحْی گردیده از سوی حق
که تابانده روی خودش از الله
بوَد بر عذاب آن کسی مستحق
به تکذیب و کفر می‌نماید گناه

قَالَ رَبَّنَا مَنْ رَبَّكُمَا يَا مُوسَى١

بپرسید فرعون، چه کس آن بگو موسی او کیست و اندر
کجاست؟ خداست؟

قَالَ رَبَّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ

بَكْفَتَا هَمَانَ اسْتَ كَه اندَرَ وَجُودَ
بَه خَلَقَتْ رَسَانَدَه هَرَ آنَچَه كَه بُودَ
سَپِسَ برَ هَدَایَتَ نَشَانَ دَادَه رَاهَ
خَدَائِي جَهَانَ اسْتَ ذاتَ إِلَهَ

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ

بِپَرسِيدَ فَرَعَوْنَ زِ قَرْنَهَائِي پِيشَ
كَه دَاشْتَنَدَ مَرْدَمَ زِ هَرَ نَوْعَى كِيشَ

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ صَلَّا يَضْلِلُ رَبِّي وَلَا يَنْسَىٰ

بَفَرْمُودَ، درَ نَزَدَ حَقَ اسْتَ كَتابَ
نَه گَمَ مَى شُودَ هَيْچَ صَوابَ وَ گَناَهَ
بَه ثَبَتَ آمَدَه ازَ ازَلَ هَرَ حَسَابَ
نَه آَيَدَ فَرَامُوشَى نَزَدَ إِلَهَ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَ سَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُّلًا وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَنَا بِهِ
أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّىٰ

خَدَائِي كَه دَادَه شَما رَا زَمِينَ
بَسِيَ رَاهَ قَرَارَ دَادَه درَ هَرَ مَكَانَ
بِبَارِيَدَه قَطْرَه زِ بَارَ آنَچَنَانَ
شَودَ مَهْدِ آسَايِشِ اجْمَعِينَ
كَه سَيَرَ وَ سَفَرَهَا نَمَايِيدَ روَانَ
كَه حَاصِلَ شَودَ آبَ ازَ آسَمَانَ
بَرْوَيَانَدَهَايِيمَ ما نَبَاتَ اينَچَنَينَ

كُلُّوا وَارْعُوا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولَى النَّهَىٰ

خورید از نباتاتِ روی زمین دهید بهر حیوانِ خود همچنین پدید است آیاتِ حق زین مثال برای خردمند و نیکو خصال

﴿ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ﴾

﴿٥٥﴾

زِ آن خاک همی آفریدی متان بر آنجا دهیم نیز برگشتن دوباره شما را بیاریم برون به روز قیامت بی چند و چون

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى

﴿٥٦﴾

نشان داده آیات خود بی شمار به فرعون، بس روشن و آشکار ولیکن زِ جهل و غروری زیاد همه کرد تکذیب و رو برنهاد

قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى

﴿٥٧﴾

و فرعون بگفتا که موسی! کنون طمع کردی ما را نمایی برون؟ زِ این مُلکِ اجدادی و این دیار به سحری که نیکو ببندی به کار فَلَنَأْتَيْنَكَ بِسِحْرِمِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَاوَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَآنْخَلْفُهُ نَحْنُ وَلَآنْتَ مَكَانًا سُوَى

﴿٥٨﴾

و ما نیز نماییم سحری عیان عظیمتر زِ اعجاز تو همچنان مقرر نما موعدی را به ما نه خلفی بگردد زِ تو نه زِ ما نظارت کنند جمله بر ساحران مُسْطَح زمینی و هم حاضران قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّيَّةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحَّى

بفرمود، جمع می‌شویم جمله تام
کنید هر چه خواهید بی‌واهمه

فَتَوَلَّ إِفْرَادُونْ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى

بگرداند پس روی، فرعونِ پست بکرد جمع چند ساحرِ چیره‌دست

قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ وَيَلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتُكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْخَابَ مَنِ افْتَرَى

ندا داد موسیٰ بر آن ساحران
زنید افترا چون به ذاتِ خدا
چو کذبی ببندد کسی بر الله
خطابی نمود و بترساند چنان
ببینید عذابی که وای بر شما!
زیانکار گردد ز این‌سان گناه

فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرَوْا النَّجْوَىٰ

چو دیدند جادوگران این بیان
ولیکن نگهداشته اسرارِ خویش
براندند با هم سخن در میان
ز نجوا و حرفي که آورده پیش
قالُوا إِنْ هَذَا نَسَاحَرٌ إِنْ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَ يَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمْ
الْمُثْلَىٰ

بگفتند اصحابِ فرعون چنین
که موسیٰ و هارون بوند ساحرین

بخواهند شما را نمایند برون زِ سِحر و زِ جادو و اینسان فنون
برَند از میان کیش و آیینتان هر آنچه رسید از نیاکانتان
فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ أَتُوا صَفَاً وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَىٰ

﴿٦٤﴾

مهیا کنید سِحر خود ساحران
صفارا شوید و قوى جملگى
کسى رستگاري بباید کنون
هر آنچه که دارید زِ نیرنگتان
به هر دو دهيد سخت شرمندگى
که پیروز زِ این کار آيد برون
قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ تَكُونَ أَوْلَ مَنْ أَلْقَىٰ

﴿٦٥﴾

بگفتند، موسى^۱ شروع از تو هست؟ و يا در نخست ما برافشانده دست؟
قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالْهُمْ وَعِصِيمُهُمْ يُخَيِّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ

﴿٦٦﴾

بگفتا به پاسخ، شروع از شمامست
زِ جادو همه چوب و هم ریسمان
بگردند ریسمان و چوب کج و راست
تحرک نمودند زِ خود آن میان
فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَىٰ

﴿٦٧﴾

بگشت حال موسى^۱ پر از اضطراب زِ آن صحنه‌های عصا و طناب
قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ

﴿٦٨﴾

بگفتیم بر او، هیچ ترسان مباش که غالب بگردی تو در این تلاش

وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حِيثُ أَتَى

﴿٦٩﴾

هر آنچه که داری تو در دست راست زمینش بینداز که خوف، نارواست

بساطی که اینک در اینجا به پاست فرو بعد آنچه طناب و عصاست نباشد آن سحرشان نبیند نجات زان فنون

فَالْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَىٰ

﴿٧٠﴾

نهادند سر را به خاک ساحران بگفتند به سجده و لابه‌کنان
که آریم ایمان همه اجمعین به آن رب هارون و موسی و دین

قالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلِمْكُمُ السَّحْرَ قَلَّا قَطَعْنَ أَيْدِيْكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا صِلْبَنَكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَ أَيْنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى

﴿٧١﴾

خروشید فرعون و گفتا سخن
بگردید معلوم که او نزدان استادتان
کنم قطع، دستان و پای شما
که تا این بدانید کدامین عذاب شدیدتر همی هست اnder عقاب

قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا قَاضٍ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

﴿٧٢﴾

بدادند پاسخ چنین ساحران پس از معجزه آشکار و عیان
نباشی تو ما را دگر رهنما نما هر چه خواهی تو در حقِ ما
نداری تسلط تو بعد از ممات بود ظلم تو منحصر این حیات
إِنَّا آمَنَّا بِرِبِّنَا لِيغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أُكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى

﴿٧٣﴾

بیاوردهایم جمله ایمان به حق امید است ببخشد خطای سبق
ز جبرِ تو جادو نمودیم به زور ولی دائمی هست لطفِ غفور
إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحِيَّ

﴿٧٤﴾

هر آن کس رسد بر حضورِ الله به حالی که طاغی بود پُرگناه
جهنم‌سرا هست او را مکان نه میرد، نه زنده بماند در آن
وَ مَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى

﴿٧٥﴾

و هر کس که مؤمن رسد بر حضور نشان داده اعمال نیک بر غفور
رسد او به عالی‌ترین جایگاه بهشتِ بربین و به نزدِ الله
جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى

﴿٧٦﴾

بهشتی که نهرهای جاری در آن به زیر درختان، زلال و روان
به پاکیزگان تا ابد، آن سراسرت چنین اجر از بهر ایشان سزاست
وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبْسَأْ لَا تَخَافُ
دَرَكًا وَلَا تَخْشَى

شبانه بِر تو همه مؤمنین
روان شو که راهی ببابی ز نهر
نترس تو ز فرعون و فرعونیان
و يا غرقه گشتن به سیل گران

فَأَتَبَعْهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشَيْهِمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَّهِمْ

به تعقیبشان شد روانه به راه
ولی غرق گشتند همه فوج فوج
نهادن یک نفر زنده از خشم موج
وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ

ضلالت ببخشید فرعون تمام هدایت نکرده ز قوم هیچ کدام
یا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَ وَاعْدَنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنَ وَ نَزَّلْنَا عَلَيْكُمْ
الْمَنَّ وَالسَّلَوَىٰ

که ما آن خداوندگار جلیل
بدادیم اسکان به وادی طور
ز بلدرچین و از طیور همچنین
کُلُوا مِنْ طَيِّباتٍ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغُوا فِيهِ فَيَحِلُّ عَلَيْكُمْ غَضَبِيٌّ
به ياد آورید ای بنی اسرائیل!
ز دشمن شما را نمودیم دور
به امن و امان داده ایم انگیین
فَقَدْ هَوَىٰ

زِ این رزق و روزی پاک و حلال
تناول نمایید همه خوش خیال
که با خشم من می شوید روبه روی
به طغيان ولیکن نگيريد خوى
هر آن کس شود لايقي خشم من
هلاكت ببیند به حالی محن
وَإِنِّي لَغَافِرٌ لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى

﴿٨٢﴾

و هر کس که از ما توبه بجست
نکوکار گردد به کاری درست
بگردد هدایت بر آن راه راست
چو الطاف ما نیز بی انتهاست

﴿وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمٍكَ يَا مُوسَى﴾

﴿٨٣﴾

تو موسی! بیان کن به نزد الله
شتابان چرا آمدی وعده گاه؟
گرفتی تو پیشی زِ قومت چرا؟
زِ تعجیل بی حد چه بود ماجرا؟
قالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أُثْرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى

﴿٨٤﴾

بگفتا که قوم جمله هستند به راه
رسند در پی من بدین وعده گاه
شتابم فقط بوده شوق حضور
که بینم رضای تو را ای غفور!

قالَ إِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ

﴿٨٥﴾

بفرمود ایزد که اصحاب و ایل زِ یک آزمایش بگشتند ذلیل
نمود سامری جمله گمره زِ راه برفتند همه قوم تو بر تباہ

فرَجَعَ مُوسَى إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسْفًا قَالَ يَا قَوْمَ الَّمْ يَعْدُكُمْ رَبِّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحْلِلَ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي

بپرسید با خشم و قهر و عتب
ندیدید شما جاهلان در سیق؟
بخواهید غصب نیز از ربتان؟
مقاوم نبودید، نکردید جهد

سوی قوم، موسی^۱ برفت با غصب
مگر وعده‌ی لطف و احسان ز حق
طويل گشت آن وعده‌ها نزدتان؟
به نزدم شکستید پیمان و عهد

قالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَ لَكُنَا حُمِّلْنَا أُوزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفَنَا هَا فَكَذَّلَكَ الَّقَى
السَّامِرِيٌّ

نکردیم با میل خود ما خلاف
فکنديم به آتش اندر میان
چو القا بکرد سامری با بیان

به پاسخ بیاورده عذری و لاف
همه زیورآلات که بود بارمان

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوارٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ

که دادی صدا همچو گاو در عیان
خداؤند موسی^۱ و رب^۲ شمامست

زِ زر ساخت گوساله‌ای بهرشان
فراموش نمود و بگفت این خداست

أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا

نبینند که این بُت ندارد اثر؟ نه نفعی رساند بر آنها نه شر
ولَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلٍ يَا قَوْمٍ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي
وَأَطِبِّعُوا أَمْرِي

و هارون همی گفته بود این ز پیش
به جمع یهود و به اصحابِ خویش
چنین فتنه باشد یکی امتحان
خدای شما هست آن مهربان
بگردید پیرو ز من جملگی نماییم با هم به حق بندگی
قالوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ

91

بگفتند که مانیم ما بتپرست مگر موسی آید ز آنجا که هست
قالَ يَا هَارُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلَّوا

۹۲

بفرمود موسیٰ به هارون، چه چیز
بشد مانع و سُست گشتی تو نیز؟
چو دیدی که این امّتم از گناه
بپویند ره جهل و کفر و تباہ

۹۳

پی من چرا تو نگشتی روان؟ به اجرا نیاوردی امرم چنان؟
قالَ يَا أَبْنَى أُمَّ لَأَ تَأْخُذْ بِلْحَيَّتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ مَرْقُبْ قَوْلِي

۹۴

مَكْفِرُ اَيْنِ چَنِينْ تُو سَرْ وَ رِيشِ مَنْ!
بَتَرْسِيدِمِيْ گَرْ كَنِمْ طَيْ رَاهْ
بَگُويِيْ بَهْ مَنْ، دَرْ بَنِي اَسْرَئِيلْ
نَدَادِيْ تُو وَقْعِيْ بَهْ آنْ گَونِه عَهْدْ

بفرمود موسی^۱ که ای سامری! چنین فتنه را از چه آورده‌ای؟
 قالَ بَصَرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثْرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلْتُ لِي نَفْسِي

بگفت سامری، دیدمی آشکار
 زِ خاک قدوم هم آن که رسید
 گرفتم همی مشتی زان تیره خاک
 موجه نمود نفس من این عمل دغل

قالَ فَأَذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مَسَاسٌ وَ إِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلِفَهُ وَ انْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلَّتْ عَلَيْهِ عَاكِفًا لِنُحْرِقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا

بگفت، برو سامری! تو برون
 بگویی نگردد کسی هم قرین
 تخلّف نباشد بر آن هیچ جهت
 ببینی عبادت بر او بی‌بهاست
 و خاکسترش نیز به دریا دهیم
 بفرمود موسی^۱ سخن خشمگون
 بگیری مرض‌های سخت و حزین
 و مأوای تو دوزخ است عاقبت
 خداوند تو این بتی که طلاست
 میان تلی آتش او را نهیم
 إنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا

خدای شما هست یکتا الله
 نباشد خدایی جز او هیچ‌گاه
 به ذرات هستی ز بالا و پست
 هم او علم دارد به هر چیز هست

كَذِلِكَ نَقْصٌ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا

﴿٩٩﴾

بدین شکل ما قصه‌های قدیم برایت بگوییم، رسول کریم! که در ذکر آنها شود داوری نمودیم عطا، هست یادآوری
مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا

﴿١٠٠﴾

کسی گر از این ذکر رو برنهد به نزد خداوند و ذاتِ احمد بگردد خمیده همی پشت آن
خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَمْلًا

﴿١٠١﴾

عذابی است جاوید و باری گران ز اعمال ناپاک آن کافران به روز قیامت که سر می‌نهند چنین بار بر پشت خود می‌برند
يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا

﴿١٠٢﴾

دمند تا به صور موقع یومِ دین بگردند محشور همه اجمعین حضور خداوند و ذاتِ وَدود رسند مجرمین با دو چشمِ کبود
يَتَخَافَّتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَيْثُتُمْ إِلَّا عَشْرًا

﴿١٠٣﴾

بگویند به نجوا و شرمندگی که ده روزی بیشتر نبود زندگی

نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبْثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا

﴿١٠٤﴾

زِ گفتار ایشان چو آگه‌تریم بگوید یکی از جماعت زِ بیم به دنیا نبودید یک روز بیش زِ حسرت برآند سخن را به پیش وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا

﴿١٠٥﴾

بپرسند از تو اگر مردمان چه گردند کوهها به آخر زمان؟
بگو که خدایم یقین بالمال کند خاک و خاشاک جمله جبال
فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا

﴿١٠٦﴾

مسطح شود، گشته هموار زمین نمایند بلندی و پستی چنین
لَا تَرَى فِيهَا عِوجًا وَلَا أَمْتَأ

﴿١٠٧﴾

به رویت نبینی زِ موهم نشان بلندی و پستی نباشد عیان
يَوْمَئِذٍ يَتَبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوجَ لَهُ وَخَسَعَتِ الأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا

﴿١٠٨﴾

در آن دم اطاعت کند مردمان زِ آن کس که دعوت کند بندگان
نباشد در آن دعوتش کاستی هدایت زِ حق است ره راستی
صداهای مخلوق گردد خموش رسد تا زِ رحمان آنگه خروش

مَگر زیر لب یا به نجوا سخن نیاید صدایی، به جز ممتحن

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذْنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا

﴿ ۱۰۹ ﴾

شفاعت ز هیچکس نبخشاد سود به درگاه رحمان و ذات ودود
مَگر آن کسی که در این گفتگو پسندیدهی حق بود حرف او

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا

﴿ ۱۱۰ ﴾

خداؤند محیط است بر بندگان گذشته و حال همه مردمان
ولیکن به علم خدا هیچ کسی ندارد احاطه و يا دسترسی

﴿ وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيْوِمُ ۝ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴾

﴿ ۱۱۱ ﴾

شود چهرهها خوار در آن زمان به پیشگاه آن زندهی جاودان
زيانکار آن کس که ظلمی نمود نمایان شود یأس او در شهود

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا

﴿ ۱۱۲ ﴾

ولی آن کسانی که افعالشان ز کارهای صالح بدارد نشان
بُونَدِ مؤمنان، فارغ از رنج و غم نباشند هراسان ز بیم ستم

وَكَذِلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرْفَنَافِيَّهُ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَقَوَّنُ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا

﴿ ۱۱۳ ﴾

نَزَولِيْسْتِ زِ قَرْآنِ، كَتَابِ مُبِينِ زِبَانِ عَرَبِ گَفْتَهَا يَمِ هَمْجَنِينِ
فَصِيحِ وَ بَلِيجِ وَ بَسيطِ وَ رَوَانِ تَذَكَّرِ وَ وَعْدَهُ بَدَادِيمِ بَهُ آنِ
بَرِ آنَهَاسْتِ بَگَرَدَندِ پَنَدَهَايِ نِيكَوِ بَهُ كَارِ

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ
زِدْنِي عِلْمًا

(۱۱۴)

بَوَدِ ذَاتِ اللَّهِ وَالآتَرِينِ بَهُ حَقِ پَادِشَاهِ اسْتِ بَرِ عَالَمِينِ
رَسُولًا بَهُ قَرْآنِ تَوِ تعْجِيلِ مَرَانِ جَزِ الْهَامِيِ ازْ قَبْلِ آنِ رَا مَخْوَانِ
بَگُو بَارِ إِلَهًا! بَهُ مَنْ كَنْ فَزُونِ زِ عَلَمِ لَدَنِي خَودِ گُونَهَگَوَنِ
وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا

(۱۱۵)

بَهُ آدَمَ بِبَسْتِيْمِ پِيْمَانِ وَ عَهْدِ نَبُودِ اسْتَوارِ لِيكِ باِ جِدِ وَ جَهَدِ
وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجَدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَىٰ إِبْلِيسَ أَبِيِ

(۱۱۶)

وَ آنَگَهِ كَه گَفْتِيْمِ بَهُ خِيلِ مَلَكِ بَهُ آدَمَ كَنِيدِ سَجَدَهُ اندرِ فَلَكِ
جزِ ابْلِيسِ، هَمَهُ سَجَدَهُ كَرَدَندِ زَوَدِ بَكَرَدِ امْتَنَاعِ وَ بَگَرَدَيدِ حَسُودِ
فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوُّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَقِي

(۱۱۷)

بَگَفْتِيْمِ بَهُ آدَمَ سِپِسِ ما چَنِينِ عَدُويِ توِ وَ جَفتِ توِ شَدِ زِ كَينِ
مَبَادَا كَندِ مَكَرِ بَرِ جَفْتَانِ كَه اخْرَاجِ بَگَرَدَيدِ ازِ جَنَّتَانِ

شقی گشته و می‌شوید تیره‌روز به حسرت بیفتید در آه و سوز

إِنَّ لَكَ أَلَا تَجُوْعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ

﴿ ۱۱۸ ﴾

نصیب تو نیست گشنگی در بهشت برهنه نمانی در انتظار و زشت

وَأَنْكَ لَا تَظْمَأْ فِيهَا وَلَا تَضْحَىٰ

﴿ ۱۱۹ ﴾

نمانی تو تشهه در آن جنّتان نه آفتاب سوزان خوری بی‌امان

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدْلُكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبْلَىٰ

﴿ ۱۲۰ ﴾

نمود وسوسه بعد شیطان پست بگفتا به آدم دراز کن تو دست
بخواهی رسی بر درختِ حیات؟ که مُلکِ آبد یابی از هر جهات؟

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَأْتُ لَهُمَا سَوْأَتْهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ
فَغَوَىٰ

﴿ ۱۲۱ ﴾

اگر چه که ممنوع می‌بود سخت
به حالی که زشت بود آن را بدید
بپوشانده خود را بنامیده رخت
چو پیچید سر را زِ راه

پس آنگه بخوردند از آن درخت
بگردید عورت بر ایشان پدید
بچیدند برگی بزرگ از درخت
بشد آدم آنجای گمره زِ راه
ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ

﴿ ۱۲۲ ﴾

ببخشید او را سپس کردگار
به راه صوابی که ایزد بخواست هدایت نمودش بر آن راه راست

قالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا ۚ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَىً
فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ

﴿١٢٣﴾

روید از بهشت هر سه تایی برون
که شیطان گشاید به هر لحظه دام
که زو راه راست را بیابید شما
ضلالت نبیند به حال محن
نگردد سرانجام فردی شقی شود رستگار، عاقبت متّقی
بفرمود یزدان به ایشان کنون
شوید دشمن یکدگر هر کدام
فرستم سپس بر شما رهنما
هر آن کس که پیرو بگردد ز من

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكاً وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَىٰ

﴿١٢٤﴾

معیشت شود سخت از بهر اوی
بگردند محشور با چشم کور
ز یادم هر آن کس بگردانده روی
قيامت چو آيند همی در حضور

قالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا

﴿١٢٥﴾

بپرسد چرا چشم من گشته کور؟ چو بینا بدم در جهان تا به گور

قالَ كَذِلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتَهَا ۖ وَكَذِلِكَ الْيَوْمَ تُنسَىٰ

﴿١٢٦﴾

به پاسخ بگوید خداوند چنین تو کردی فراموش آیاتِ دین

پس امروز زِ رحمت فراموش شوی زِ غفلت سوی آه و حسرت روی
وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُ وَأَبْقَىٰ

﴿ ۱۲۷ ﴾

همین است جزای خطاکار دون
نیاورده ایمان به خلاق خویش
به عقبی عذابش آليم است و زار
كه باشد خطاهاش رو بر فزون
نبیند ره عافیت او به پیش
به عَقْبَىٰ عذابش آليم است و زار ابد پایدار
أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّأُولَى النَّهَىٰ

﴿ ۱۲۸ ﴾

نگیرند عبرت بس ایشان کنون؟
به منزلگه و جای این هالکان
که فرجام اقوام در ماسبق
زِ اقوام هالک شده در قرون
رونده راه، حالا همین کافران
بوَد هادی خلق بر سوی حق
وَلَوْلَا كَلِمَةً سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَاماً وَأَجَلٌ مُّسَمٌّ

﴿ ۱۲۹ ﴾

اگر این کلام خود نبودی زِ حق
عذاب می‌چشاند اندر این روزگار
فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ
اللَّيْلِ فَسِّيْحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ

﴿ ۱۳۰ ﴾

پس آنگه رسول‌الله! صبوری گزین زِ حرف‌های طعن و کلام‌های کین

بخوان حمد یزدان پاک با خضوع
به وقتِ پگاه و به قبل از طلوع
در اثناء ظهر نیز رُو، سوی رب
رضای خداوند نصیب تو باد
وَ لَا تَمْدَنْ عَيْنِيكَ إِلَى مَا مَتَعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتَنَهُمْ فِيهِ وَ رِزْقُ
رِبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى

(۱۳۱)

بر اموال و بر اهل مردم مدوز
متاعی که دارند هست امتحان
به مخلوق عالم و این مردمان
که باقی بماناد تا یوم دین
و هرگز تو چشم خودت را به سوز
متاعی که دارند هست امتحان
و رزق خدای تو هست بهترین
وَأَمْرُ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا صَلَّى نَسَالُكَ رِزْقًا تُحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى

(۱۳۲)

بخوانند نمازی که باشد قبول!
بکن امر بر اهل بیت، رسول!
به نحوی که باشی تو دائم حضور
به اذکار حق نیز میباش صبور
نگردد ز تو روزی کس طلب
و بلکه بود روزی تو ز رب
هر آن کس که تقوی بیارد میان
وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَوْلَمْ تَأْتِهِمْ بَيْنَهُ مَا فِي الصَّحْفِ الْأُولَى

(۱۳۳)

نیاورده هیچ معجزه و نشان
بگفتند چرا که رسول این زمان
نبود در کتابهای عیان
مگر بیاناتی که خواهند عیان
وَلَوْ أَنَا أَهْلَكَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَبَعَ آيَاتِكَ مِنْ
قبلِ آن نذل و تخری

اگر قبل از ارسال آیاتِ پاک همی می‌نمودیم کفار هلاک
 سپس مدّعی گشته بر هر گناه بگفتند رسولی نبود ای الله!
 که تا پیروی می‌نمودیم ز دین نمی‌گشته خوار و ذلیل این‌چنین

قُلْ كُلُّ مُتَّرَبِّصٍ فَتَرْبَصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنْ اهْتَدَى

رسولا! بگو تو بر آن منکران کشید انتظار تا ببینید عیان
 کدامیک ز ما عافیت را چشید به راه صحیح و هدایت رسید